

audiografen

FAGBLAD FOR AUDIOGRAFER | NR 1 – 2017 | www.audiograf.no

delta

Audiografforbundet

Fagpressen

Sånn har vi det i Resound

Sånn har vi det i Namsos

Cochlear Nordic Symposium

*Audiologisk reisebrev
fra Malawi*

Audéo B-R er oppladbar!

NYHET!
Oppladbart
Lithium-Ion
batteri!

Audéo™ B-R er verdens første oppladbare høreapparat med Lithium-Ion batteri som tilbyr 24-timers hørsel. Phonak Audéo™ B-R gir brukeren alt man kan ønske seg i et oppladbart høreapparat: Kort ladetid, lang batterilevetid og automatisk tilpasning til omgivelsene – alt i et prisvinnende design.

Charger Case

Phonak Charger Case er en kombinert lader, tørke- og oppbevaringsboks til Phonak Audéo™ B-R høreapparater. Den inneholder også et renseverktøy.

A Sonova brand

PHONAK
life is on

[LEDER]

Det er ikke bare USA som har fått ny leder

Da er vi jaggu i gang med 1 nytt år og en helt ny redaksjon. Jeg er veldig spent på denne jobben da jeg var litt usikker på hva jeg sa ja til. Men med litt overtalelse var jeg ikke så vond å be. Hvem sier ikke ja til en ny utfordring i hverdagen? Og med tanke på at det er så mye spennende og flinke folk i bransjen kan det ikke være så vanskelig å få til dette tenkte jeg. Jeg har selv 10 års erfaring som audiograf, men har aldri vært redaktør. Men den som intet våger, intet vinner blir det sagt.

Det er ikke noe poeng å ta på seg en slik oppgave uten å ha ambisjoner og ønsker for bladet. Jeg har flere.

Jeg ønsker et blad som engasjerer. Et blad hvor ulike meninger får plass. Audiografer har utallige utfordringer å måtte ta stilling til framover. Det må være en forutsetning for et engasjerende blad at disse temaene får plass hos oss.

Jeg har ambisjoner om at vi også lager et blad som det er morsomt å lese, og hvor ikke alt nødvendigvis er fag, politikk eller meninger. Allerede nå i første nummer har vi prøvd oss på en liten lunchquiz og noen mer uformelle artikler med funfacts. I anledning det nye proppe-anbudet har vi også gjort en liten vri på «Sånn har vi det». I denne utgaven har vi sett litt på proppe-produksjonsteamet til ReSound og Namsos Audiosenter.

Til sist er det et absolutt ønske at dette bladet viser mangfoldet av menneskene i vår bransje, og menneskene vi samarbeider med i tilstøtende bransjer. Her tar vi forresten gjerne i mot tips fra dere. Hvem vil du like å høre mer om?

Men alt kan ikke skje med en gang. Noen få endringer håper jeg dere ser i denne utgaven. Andre kommer etterhvert. Aller best blir det om du som er engasjert, sinna, frustrert, takknemlig, glad eller bare har generell skrivekløe tar kontakt. Hos oss får du plass enten du har mye eller lite på hjertet. For det beste bladet skapes av engasjement. Og engasjement er aller best når det deles av mange.

Redaktør
Inga Reppe Leikvoll

INNHOOLD

Slik kan Trump endre høreapparatmarkedet	7
Venterommet Hørselssentralen	8
Sånn har vi det i Resound	12
Sånn har vi det i Namsos	14
Cochlear Nordic Symposium 2017	17
Quiz	18
Audiologisk reisebrev fra Malawi	21

REDAKSJONEN redaksjon@audiograf.no

Redaktør

Inga Reppe Leikvoll
Arbeidssted: ULlevål Stadion ØNH
Mobil: 978 87 020

Annonsesvarlig

Andreas Selfors Hansen
Arbeidssted: Sørlandet sykehus HF
Mobil: 406 14 853

Redaksjonsmedlemmer

Kristin Emilie Vatnan
Arbeidssted: AHUS

Mathias Hamlet Ness

Arbeidssted: Haukeland universitetssykehus

Odd Ivar Risan

Arbeidssted: Audiograf for HLF

Varmedlemmer:

Anita Berre
itjberreberre@gmail.com
Elise LiverødAune Hagen
elise.i.hagen@gmail.com

Audiografens adresse:

Audiografen
v/ Inga Reppe Leikvoll
Blomsterveien 2A
1450 Nesoddtangen

Deadline for materiell:

1/2017 – 6. februar
2/2017 – 2. mai
3/2017 – 21. august
4/2017 – 13. november

Annonsespriser:

Årsavtaler
- 4 x 1/2 sider, kr 26.000,- u/mva
- 4 x 1/1 sider, kr 37.500,- u/mva
- 1/2 side, kr 8.000,- u/mva
- 1/1 side, kr 10.000,- u/mva

Forsidefoto:

Foto: shutterstock.com

Stillingsannonser:

¼ side: kr. 2000.-
½ side: kr. 4000.-

Stillingsannonser blir fortløpende lagt ut på nett etter som de kommer inn. Dette koster kr. 4000. Ønskes stillingsannonser trykt i Audiografen bestilles dette spesielt og kostnader er som beskrevet over. Ekstrakostnader ved mangelfullt materiale tas opp med trykkeriet, og trykkeriet sender egen faktura på dette.

Abonnementspris:

Kr. 500.- pr. år

Layout og trykk: Merkur Grafisk AS

Merkur Grafisk er godkjent som svanemerket bedrift.

Audiografen tenkte det kunne være spennende å vite hva våre styremedlemmer tenker om fremtiden og oppgaven de er satt til. Vi stilte dem spørsmål for å finne ut hva de står for.

1. Hvilken saker brenner du mest for innen Audiologien? 2. Hva vil du utrette med å sitte i styret?

3. Beskrive leder i audiografforbundet med 3 ord?

Håvard Ottemo Paulsen

Akershus Universitetssykehus og leder i Audiografforbundet.
Kull: 2006

1. Innen selve audiologien henger en norsk master veldig høyt.
2. En forbedret hørselsomsorg har alltid vært mitt mål. Og første steg der mener jeg er langt flere yrkesaktive audiografer.

Jorid Løkken

AudioPlus AS
Kull: 1998

1. Jeg brenner mest for få til en utvidet hørselsomsorg i Norge, hvor audiografer kan etablere egne klinikker, samt å få opprettet en mønsteravtale/direkteoppgjørsavtale for audiografer gjennom HELFO. Dette tror jeg vil føre til tettere og mer lokal oppfølging av brukerne, mer fokus på forebyggende hørselstiltak og kortere ventelister ved alle hørselsklinikker i Norge, samt flere og varierte arbeidsoppgaver for audiografer.
2. Jeg ønsker å være med å påvirke politikere og byråkrater på Stortinget og i departement, slik at audiografer får en mer sentral og utvidet rolle i dagens hørselsomsorg.
3. Engasjert, ærlig og rett på sak

Øyvind Raen

Sykehuset Innlandet avdeling Gjøvik
Kull: 2013

1. Vanskelig å svare på, for det er så mye spennende! Kvalitetssikring og rådgivning er i alle fall viktig.
2. Oi... Stort og vanskelig spørsmål. Jeg er fersk og må først og fremst lære litt i starten, så får vi se etter hvert. Min overbevisning er at om vi skal bestå som spesialisert profesjon i fremtiden, må kompetanse og kvalitet i fokus. Jeg håper at jeg kan være med å dra i den retningen. Hvis vi bare er «tilpasnings-maskiner» blir vi fort byttet ut.
3. Dette blir på tynt datagrunnlag, men: dedikert, effektiv, morsom

Kim Fredrik Haug

Starkey Norway AS
Kull: 2009

1. Innenfor audiologiens verden brenner jeg for at flest mulig skal få best mulig hjelp. Det er også det jeg ønsker å jobbe med i audiografforbundet. Det vil si at audiografen må bli frigjort fra sine lenker.
2. Audiografen bør kunne jobbe som selvstendig kliniker. I tillegg ønsker jeg å jobbe for at audiografen kan spille en rolle i en rekke andre arenaer som ikke er mulig i dag. Audiografens kompetanse må markedsføres til et bredere publikum.
3. Engasjert, dyktig, real

Mari Kathrine Schmedling

Rikshospitalet
Kull: BAU 2008/Gikk ut i 2011.

1. Jeg synes det er viktig at vi passer på at dagens system med tanke på innkjøp av høreapparater videreføres, herunder at alle har samme forutsetning for høyteknologisk hjelp når de kommer til oss. Dette er viktig både for yrkesutførelsen vår, og for sluttbrukeren.
2. Hva vil du utrette med å sitte i styret? Jeg tenker det er en god anledning til å påvirke arbeidshverdagen for audiografer i årene framover, både med tanke på arbeidsforhold- herunder tidsbruk med pasienter, lønn osv.
3. Beskrive leder i audiografforbundet med 3 ord? Høy, mørk og hårete.

Tid for service!

Det er viktig for personer med nedsatt hørsel å få hjelp og veiledning når tilpasset høreapparat og tilhørende utstyr ikke lengre fungerer tilfredsstillende. Sørlandet sykehus har hatt lavterskel servicetilbud for høreapparatbrukere siden slutten av 1990-tallet. Både ved klinikk i Arendal og Kristiansand er tjenesten godt innarbeidet hos brukere, og antall henvendelser øker i tråd med flere stillingshjemler og antall utleverte høreapparater per år. For noen er et serviceoppmøte også starten for en ny utredning og behandling.

INGRID NORDAL KRISTOFFERSEN

Hos oss får alle med fysisk oppmøte på servicetid hjelp, men ventetiden kan være lang. Noen velger å legge igjen høreapparatet, slik at det kan bli sjekket ved anledning og får det da ikke med seg hjem samme dag. Vi ser et tydelig behov for å forbedre vårt servicetilbud. I denne forbindelsen har det dukket opp problemstillinger både med hensyn til hva som er høreapparatformidlers ansvar og hvilke ressurser man bør legge inn i dette tjenestetilbudet, da dette i andre ender vil kunne gi lenger ventetid for andre pasientgrupper.

Våren 2016 sendte vi en undersøkelse til 31 klinikker fordelt i hele landet. 1 ble lukket ut pga. driftsendring. 8 responderte ikke.

2 av de 22 klinikkene i undersøkelsen er avtalespesialister i Oslo. Resten er offentlige høresentraler. Størrelsen på klinikkene varierer fra 1-9 ansatte og de oppgir å tildele fra 700 – 3000 høreapparat per år. 5 klinikker har daglig høreapparat-service, men ikke alle har fulle dager. 8 klinikker har service 1-3 dager i uken, også her varierende timeantall. Noen har sekretær som utfører service, mens oftest er det audiografer som gjør dette. En klinikk sender servicetregende til en privat bedrift. De siste 8 organiserer akutt hjelp via timebestilling eller innlevering av høreapparat for tilsyn av audiograf ved anledning. Tid for kontrolltime varierer fra neste dag og opptil flere uker.

Mange klinikker definerer sitt lavterskeltilbud som en konsultasjon og tar betalt iht. gjeldende spesialisttakst, som kan føres på egenandelskort og gi rett til refusjon av reiseutgifter. Andre tar en symbolsk kostnad for service, og helse-regionene har ulike standard for innkreving av slik betaling.

En klinikk krever servicegodtgjørelse ved utlevering av høreapparat, som dekker alle framtidige serviceutgifter. De fleste tar ekstra betalt for deler, men ikke alle. Noen klinikker fakturerer NAV for reparasjoner iht. gjeldende retningslinjer, mens flere klinikker har sluttet med det etter overgang til elektronisk innrapportering. Andre har aldri gjort det.

Stønad til høreapparat, reparasjon og vedlikehold, defineres i en rammeavtale som inngås mellom Arbeids- og velferdsdirektoratet, Tjenesteavdelingen, Tiltaksseksjonen og de Regionale Helseforetakene. Rammeavtalen omhandler det nasjonale innkjøpet av produkter og rutiner ved formidling av høreapparat og tilbehør. Dette inkluderer garanti fra leverandør, spesifisering av hvilke reparasjoner som kan belastes NAV og hva som er ren service som skal betales av bruker. Rammeavtalen overlater derimot til hvert enkelt regionalt helseforetak å definere hva som er et godt servicetilbud og hva kostnadene skal være for sluttbruker. Disse retningslinjene finnes ikke per i dag.

Vår uformelle undersøkelse dokumenterer stor organisatorisk og økonomisk variasjon, og støtter hørselshemmede som rapporterer om store geografiske forskjeller i tjenestetilbudet. (Kilde: Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering/ 2017-19).

Vi mener det er på høy tid at det defineres hvilket servicetilbud høreapparatformidlere er forpliktet til å yte og hva kostnadene skal være for høreapparatbrukerne. Dette behovet er meldt videre til Helse Sør Øst. Vi ønsker at dette forankres på et nasjonalt nivå.

Leder:

Håvard Ottemo Paulsen
Størsrudkroken 14
2016 FROGNER
Mobiltelefon: 948 02 805 (ikke sms)
E-post: haavard@audiograf.no
Arbeidsgiver: Akershus
Universitetssykehus

Styremedlemmer:

Jorid Løkken
jorid@audiograf.no
Arbeidsgiver: AudioPlus AS

Mari Kathrine Schmedling
mari@audiograf.no
Arbeidssted: Rikshospitalet

Kim Fredrik Haug
kim@audiograf.no
Arbeidsgiver: Starkey AS

Øyvind Raen
Sykehuset Innlandet avd Gjøvik
oyvind@audiograf.no

1. vara
Camilla Mikkalsen, UNN (Tromsø)

2. vara
Lene Mari Olsen
Finmarkssykehuset

3. vara
Bjørn Aune
Oslo ØNH

Cellion primax: Alle fordelene, helt batterifritt.

Gjør det enkelt for brukere.

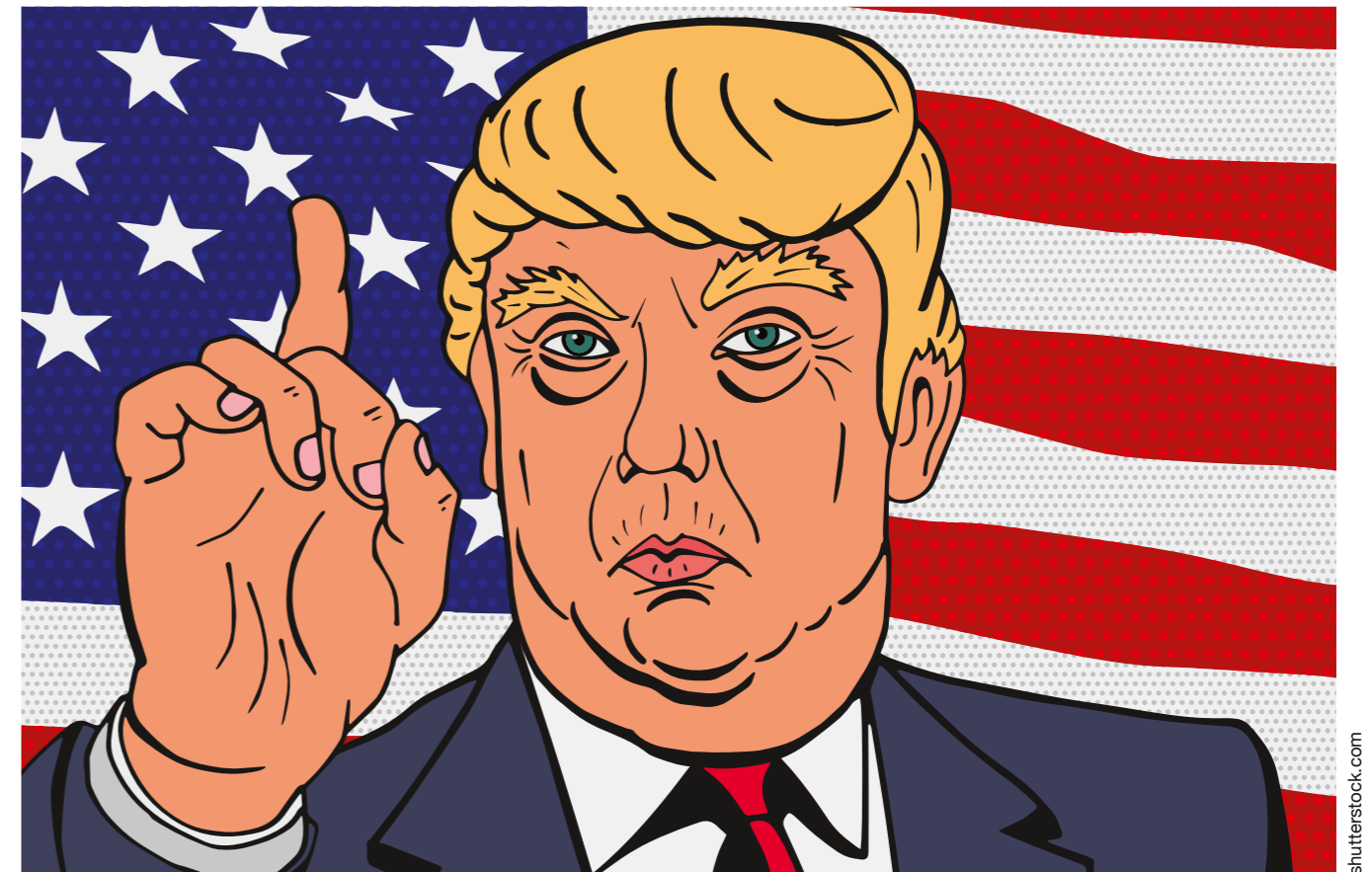
Cellion primax™ er ideell for brukere som ønsker en enklere hverdag. Høreapparatet er uten batteriluke og kontaktpunkter, lades via induksjon og skrur automatisk av og på når det settes inn og tas ut av laderen - enklere blir det ikke!

Ikke nok med det, høreapparatet varer i 24 timer med kontinuerlig streaming og har integrert tinnitusmasker og telespole.

signia-pro.no/cellion-primax

Hearing
Systems

SIEMENS

Slik kan Trump endre høreapparatmarkedet

En person med en «fritt marked»- tilnærming er forventet å lede det amerikanske helsedepartementet under den nye Trump- administrasjonen, og muligens signaliseres en endring i hvordan man ser markedet for medisinske enheter. Dette inkludert også høreapparater.

The Wall Street Journal trykket nylig en artikkel om hvordan markedet på amerikanske høreapparater kan se mulige endringer i nær fremtid. Artikkelen viser til gjeldende praksis for enheter og tjenester som det har unaturlig høye priser.

Høreapparater koster gjennomsnittlig rundt 3000 USD (Ca 25 000,- Nkr) per par, og det er anslått at 80% av folk i USA som trenger høreapparat ikke har dem, ifølge Det hvite hus' økonomisk rådgiver Charlie Anderson. Obama-administrasjonen hadde allerede fått ballen til å rulle da de tillot apparater solgt over disk i fjor, etter at presidentens helsefaglige anbefalte departementet å godkjenne tiltaket. Dette var det første skrittet for å åpne veien for høreapparater som skal selges uten en

hørselstest og uten den spesialiserte tilpasningen foretatt av audiografer slik det har vært pålagt fram til nå.

Nå er det forventet at den nye sjefen for departementet kan bli instruert av Trumps team til å gå videre med en «over disk»- tilnærming. Dette vil i realiteten stoppe satte priser på høreapparat og trolig føre til et betydelig fall i prisene. The Wall Street Journal konkluderer med at disse trekkene vil bidra til å bringe høreapparater til millioner av mennesker. Prisene kan skifte fra et par tusen til bare noen få hundre dollar.

Artikkelen sier imidlertid ingenting om audiografens rolle i et eventuelt nytt system.

Kilde: Wall Street Journal

Strikk for livet

Når man venter på å komme inn til audiografene ved hørsels-sentralen i Molde, trenger man ikke kjede seg.

Audiograf May Kristin Meisingset er over gjennomsnittet glad i å strikke, og har brukt opp restegarn til blant annet prosjektet «Strikk for livet». I Tanzania er fødselsvekten som regel for lav og varmt tøy er med på å forebygge sykdom og død. Det strikkes derfor et kuvøsesett bestående av ett teppe, et par sokker og votter, en lue og en body til nyfødte og prematurfødte.

May Kristin fikk ideen om å sette frem en strikkekurv på venterommet. En liten lapp oppfordrer ventende til å bidra og de strikker til vi roper dem inn til konsultasjon. Noen må strikke ut om-

gangen, mens andre strikker ferdig omgangen de begynte på når de kommer ut etter konsultasjonen. Og tror du at dette er bare for godt voksne damer så tar du feil. Vi har sett flere ungdommer og én mann som har strikket et omgang eller to. Vi får mange positive kommentarer om prosjektet hver dag.

May Kristin strikker de små delene, mens de ventende strikker teppet. Hun går over alle pleddene og hekler en fin kant rundt før alt blir vasket og sendt til prosjektstiftelsen.

NY STANDARD INNEN LYDSTREAMING

WIDEX BEYOND setter ny standard innen lyd kvalitet både når det gjelder høreapparatlyd og lyd under direkte streaming fra blåtannenheter og mobiltelefoner.

WIDEX BEYOND APP gir bruker full kontroll både under vanlig høreapparatbruk og når bruker streamer direkte til høreapparatet.

Via Equalizer i **WIDEX BEYOND APP** kan audiografen enkelt se hvilke innstillinger som passer brukeren best. Dette gjør det enkelt å justere apparatet på etterkontroller.

En audiograf i kraft av sin kompetanse og erfaring har en god forforståelse for sine pasienter. Under hørselstesten dannes et bilde av både mulig diagnose og ikke minst sosiale konsekvenser. I samtale får man et helhetsbilde av fritid, nære relasjoner og skole/arbeid. utfordringene for pasienten åpenbarer seg og vi ser for oss misforståelser og gnisninger mellom ektefeller samt manglende forståelse fra arbeidsgiver. Vi ser også for oss etterklangstider i den boksen av stål og glass vedkommende jobber i, og da hvilke høreapparater som kan takle dette eller hvilke hjelpemidler vi vil anbefale. En annen utfordring kan være at ektefellen ikke synes TV er høyt på og hører like dårlig. (Han må med neste gang!) Da klarer man neppe å bruke høreapparatene hjemme. Og vi vet at det ofte bare trengs en eneste unnskyldning for å ikke bruke sine høreapparater. Det vi trenger, og som mange av oss ikke får, er tid til å drive jevnlig oppfølging.

Med tanke på det ovenstående er det til tider nærmest en smertefull oppgave for styret å skulle påpeke audiografens egenart uten å bli hørt. Vår kompetanse gjør oss unike. Vår utdanning gjør oss i stand til å finne hørselsproblem, årsaken til disse, anbefale behandling og å utføre habilitering og rehabilitering både med tanke på høreapparater, hjelpemidler og rådgivning. Vi driver også med rådgivning innen tinnitus, hyperakusis med mer. I tillegg kan vi gjøre støy-målinger, tilrettelegge på skole og arbeidsplass, og forebyggende med tanke på støy. På toppen av det hele er utdanningen dynamisk og vil tilby nye moduler om vårt samfunnsansvar skulle endre seg. Likevel er det ikke åpenbart at audiologisk kompetanse=audiografer. Det er vanskelig å forstå om man googler «audiologi». Like uforståelig er det at det ikke unisont pekes på audiografene når det snakkes om

ventelister. Vi vet at vi er skreddersydd til å levere på sykehus, i egne klinikker, som kommunale ressurser, innen forebygging, tilrettelegging og rådgivning på både psykososialt og teknisk plan.

Etter landsmøtet i november 2016 er det nye styret godt i gang med først og fremst å orientere seg i det landskapet vi er ment å jobbe i. Selve jobben; det å skulle få til en endring i hørselsomsorgen, er en formidabel oppgave. Der vi i forrige styreperiode var veldig glade for å se en tverrpolitisk enighet ser vi nå mer realitetene med tanke på å få til faktisk endring. Der vi ønsker refusjonsavtaler for audiografer ønskes det heller samhandling og kommunal involvering. Samhandling mener vi best kan understøttes ved refusjonsavtaler. Eksempelvis kan audiografer og audiopedagoger da samhandle under samme tak. Når det kommer til kommunal involvering finner vi intet gehør for dette politisk eller i kommunale- og fylkeskommunale helsefagmiljøer. Så langt mener vi altså at en kontrollert åpning for statlige avtaler der audiografene kan ha sine egne klinikker er den mest effektive måten å avlaste ventelistene på. Vi er veldig glade for at politikerne vil fjerne flaskehalsen, og vi håper også byråkratene etter hvert vil ta inn over seg det faktiske bildet framfor det de mener er det ideelle. Vi holder likevel døren åpen for at det finnes andre løsningsmodeller, og det positive er at både politikere og andre signaliserer nye ideer. Det overordnede må være at de som trenger det faktisk får audiologisk helsehjelp i den utstrekning som behøves, slik at de forblir i de rollene de trenger både innen utdanning, yrkesmessig og mellommenneskelig.

Hilsen styret i Audiografforbundet.

Det første høreapparatet som balanserer hele lydbildet. Perfekt.

Vi introduserer Oticon Opn.™

Endelig finnes det et høreapparat som hjelper deg med å høre akkurat det du ønsker å høre, selv i komplekse lyttemiljø. Vi introduserer nå i disse dager et gjennombrudd: Det helt nyutviklede høreapparatet Oticon Opn.™ Opn inneholder en helt ny teknologi som justerer og balanserer omgivelseslydene perfekt, og ikke bare de lydene som kommer rett forfra. Endelig kan vi skille ut tale fra støy svært effektivt, noe som i Opn gir hele 30% bedre taleforståelse, mens lytteanstrengelsen på samme tid reduseres med 20%*. Med Oticon Opn blir lytteopplevelsen vesentlig forbedret. Opplev en fyldigere og mer naturlig hørselsopplevelse.

**Prøv ut Oticon Opn ved neste tilpasning!
Du vil bli overrasket over forbedringen!**

*Sammenlignet med Alta2 Pro
**Individuell fordel kan variere, avhengig av apparatets innstilling

Oticon Opn. Det første høreapparatet som gir deg hele 30 % bedre taleforståelse i støy*

Hør bedre, husk mer, med mindre anstrengelse.

oticon
PEOPLE FIRST

Proppeteamet i ReSound: Even, Monica, Kristina og Cesar.

Visste du forresten at hvert år produserer vi omtrent 25.000 propper!

Både vanlig generiske-, T-shell- og ritepropper. Det er mange propper!

For et godt resultat er det viktig med et godt utgangspunkt. Vi elsker fine avtrykk!

EVEN

– er en kjekk og likandes kar som kom til Resound i 2008. Han begynte å jobbe med propper i 2010, og har vært med fra starten da vi begynte den nye æraen med å skanne avtrykkene digitalt.

MONICA

– begynte i Resound i 2005 som vikar, men vi trivdes så godt med henne, og hun med oss, at nå har hun vært her i over ti år. Monica har gjort mye forskjellig i årenes løp, men fra 2011 ble det propper for alle pengene.

KRISTINA

– begynner å bli en gjenganger i Resound, og har akkurat hatt 16 årsjubileum! Hun har jobbet med høreapparat-service hele veien, og de siste årene også med propper.

CESAR

– startet i Resound i 2013. Han er en racer på å legge inn proppeordre og skanne avtrykk. Cesar er døv på det ene øret og har sterkt nedsatt hørsel på det andre, så du treffer ham kun på mail, og da fortrinnsvis på engelsk.

Daglig mottar vi ca. 150 bestillinger som skal registreres, kuttes og skannes.

Den digitale filen av avtrykket sendes over til Resounds felles proppelab i Xiamen i Kina, og de setter i gang en 3D-printing av proppen. De lager propper i stor skala for mesteparten av verden.

Proppene blir deretter sendt til Resound i England for pakking og evt. montering av receiveere, og sendt direkte til audiografene i Norge. Propper som skal sendes til bruker «mel- lomlander» på vårt hovedkontor i Oslo, før de sendes videre rett i postkassene til brukerne.

Alle på Proppeteamet kan gjøre omtrent alle oppgaver, som registrering av bestillinger, kutte avtrykk og skanne,

sende ut ferdige propper, fakturere NAV, drive support mot audiografer/brukere, og kommunikasjon med våre kollegaer i Kina og England.

Sammen utfyller vi hverandre!

Siden vi fikk kontrakt med NAV på propper i 2012, har vi hele tiden jobbet for å bli bedre og tilfredsstillte våre kunder. Vi er veldig glad for at vi vant anbudsrunder og fikk en ny kontrakt med NAV i 2017 på standardsortimentet, og håper på et godt samarbeid med audiografene rundt om i Norge de neste 2 årene.

Spesialsortimentet (barn under 18 år/operert i øret/ stort hørselstap) har blitt tildelt Namsos Audiosenter AS.

Namsos Audiosenter AS

Det som startet i 1995 med en mann på ett rom, én slipestasjon og en kompressor har i dag utviklet seg til en bedrift med syv ansatte og blitt Norges største produsent av formstøpte ørepropper. Det var det ingen som trodde på i 1995.

Namsos Audiosenter AS har siden oppstarten vært i kontinuerlig drift. Bemanningen de første årene var beskjeden. Nasjonale anbud var ikke-eksisterende og det var mange små og store produsenter å konkurrere med. I tillegg holdt de fleste høreapparatleverandørene seg med egenproduksjon av propper og skall til AIØ apparater. Konkurransen var steinhard men også da var kvalitetspropper etterspurt og sakte men sikkert fikk man innpass enkelte plasser.

På 2000 tallet, med EØS tilpasningen, ble kravet om anbud mer aktuelt. Det første anbudet var et såkalt parallell-anbud med flere leverandører. Etterhvert gikk man bort fra dette til dagens anbudsordning med bare to leverandører. Heldigvis har norske audiografer vært tydelige i dette spillet.

Kravet om egen norsk lokalisert leverandør av barne/spesial propper har vært rungende. Likeledes momentet med at produsentene skal kommuniserer med fagmiljøet på norsk.

Tøff tid

Før dette kravet ble gjort gjeldene gikk anbudene til norske leverandører som fikk laget dette utenomlands. Selv var vi i denne perioden uten nasjonalt anbud og fikk skikkelig smake nedturen. Heldigvis er det mange hjelpsomme hender og for ikke å snakke om støtteordninger i Norge. Vi kan vel si at denne perioden var den mest kreative her hos oss. En stor omstillingoperasjon med støtte fra lokalt næringsfond samt innovasjon Norge bidro til videre drift og bevaring av noen av arbeidsplassene. Hovedfokus ble i denne tiden rettet inn

mot næringslivet og industrien med formstøpt hørselvern samt produktutvikling. Denne brukergruppen har vi i dag fortsatt med oss og er en viktig bidragsyter til bedriften ve og vel. I dag har vi et landsdekkende forhandlernet som hjelper oss med avtrykkstaking.

En komplett leverandør

I denne prosessen har dialogen med Høresentralene og brukergruppene blitt viktig. Tilbakemeldingene fra disse miljøene har vært svært gode, direkte og nyttige i vårt kvalitetsarbeid og produktutvikling. Blant annet har dette ført til utvikling av nye produkter som nå er på NAV avtale. Spesielt vil vi fremheve STERK propper til barn/ ungdom. Dette er en «supersterk» myk propp som tåler skikkelig juling. Også vår nye ekstrem myknende propp, en myknende propp med svært høy fleksibilitet og bevegelse, er et direkte resultat av tilbakemeldingene fra miljøet.

I dag er vi komplett leverandør av formstøpt hørselvern, sambandspropper, trening og jakt propper. Disse kan igjen kombineres med alskens tilkoblings remedier som mobil, VHF radio og teleslynger.

Hvorvidt norsk produksjon av ørepropper har en fremtid vet ingen. Selv holder vi en knapp på at norske håndlagde kvalitetspropper fortsatt vil trumfe robotpropper fra Asia.

Audiosentret fra venstre: Espen, Øyvind og Li ping.

I dag er vi komplett leverandør av formstøpt hørselvern, sambandspropper, trening og jakt propper. Disse kan igjen kombineres med alskens tilkoblings remedier som mobil, VHF radio og teleslynger.

Hør bedre Lev bedre

I Starkey mener vi at å høre bedre er å leve bedre. Derfor utviklet vi Muse høreapparater for at brukerne skal høre krystallklart i alle situasjoner. Nå lanserer vi en stilig og svært kraftig ørehenger med denne teknologien.

SurfLink mikrofon

Funksjonell

Binaural lydoverføring. Få telefonsamtalen i begge ører.

Eksepsjonell

Premium teknologi med inntil 13 dagers batterilevetid.

Trådløs

Trådløs lyd direkte i apparatet fra alle våre SurfLink tilbehør.

Muse BTE 13

Starkey.no | @starkeyhearing | facebook.com/starkeynorway

Starkey Norway AS
Postboks 74 Sentrum, 4001 Stavanger
Tlf: 51 82 00 80, e-post: info@starkey.no

Cochlear Nordic Symposium 2017

24-26 Januar – Stockholm

Audiografer, ØNH leger, audiofysikere og audiopedagoger var samlet for faglige diskusjoner og foredrag angående BAHA, CI og rehabilitering. Det ble diskutert forskning, egne erfaringer og ny teknologi innenfor cochlea implantat og BAHA.

Her er gjengen fra Haukeland Universitetssykehus. Mathias Næss (Audiograf), Alexander Jenssen (Audiograf), Kjell Grøndahl (Audiofysiker), Magda Lothe (Audiopedagog) og Birgitte Solsvik (Audiograf). Det var VR brillestasjon på symposiet der vi kunne ta en bedre titt på Nucleus 6 (nyeste CI lydprosessor til Cochlear).

Eva Johansen fra Medisan tester ut VR brillene

Alexander prøver ut VR brillene med god imens hun får instruksjoner fra representant veiledning av Gøril Haukøy fra Medisan. fra Cochlear Nordic.

Tirsdag 24 januar var det fokus på BAHA og rehabilitering. BAHA var fokusert for ØNH kirurger og audiografer som jobber med BAHA. Rehabiliterings del var for alle som jobber med CI rehabilitering.

På BAHA siden ble det snakket om det nye benforankrede høreapparatet BAHA 5 superpower og hvordan dette er i forhold til den eldre generasjonen. Cochlear snakket litt om hvordan fremtiden ser ut.

Onsdag 25 januar var det felles foredrag for alle profesjoner. Der fikk vi blant annet et veldig fint og motiverende foredrag fra en erfaren CI bruker som fortalte oss hvor viktig vår jobb er.

Torsdag 26 januar var det igjen delt opp i to grupper. CI som var fokusert på ØNH kirurger og nordisk teknisk møte som var veldig interessant for audiofysikere, ingeniører og audiografer som jobber med CI.

På nordisk teknisk møtet var det mange interessante foredrag. Alt ifra CI elektrode plassering til erfaring med nytt akustisk test boks for CI brukere og hjernestamme implantat.

Det var noen slitsomme men veldig interessante dager med Cochlear. Mange forelesere med høy faglig kompetanse og som virkelig viser hvor glad de er i jobben sin. I gangene ble det snakket om hvor mye vi alt nå gleder oss til neste symposiet.

QUIZ

1. Hvilken annen kjent oppfinnelse ga startskuddet til produksjonen av moderne høreapparat?
A: Høytaleren B: Platespilleren C: Telefonen
2. Hvilket av dagens eksisterende produsenter regnes som det eldste i produksjon av høreapparat.
A: Siemens B: Danavox (Resound) C: Widex (Medisan)
3. Hvilket levende vesen har den mest ekstreme hørsel?
A: Flaggermus B: Grevling C: Møll
4. Hva het det første høreapparat med åpen løsning?
A: ResoundAIR B: Exelia Art Micro C: Siemens Life
5. Hvilket land rangerer øverst på listen over det beste helsesystem i verden?
A: Italia B: Frankrike C: San Marino
6. Hvilket år finner man den første skriftlige kilden som bruker ordet audiologi?
A: 1887 B: 1923 C: 1946
7. Hvilken hendelse i verdenshistorien ga startskuddet for moderne audiologi
A: Den spanske borgerkrig B: 2 verdenskrig C: 1 verdenskrig

F: C: 3: A: 3: C: 4: A: 2: B: C: 1: B

Riktig svar:

MEDUS AS
Telefon: 61 32 90 50
Epost: medus@medus.no
www.medus.no

sound **HD**
by HANSATON

**Kontroll på
omgivelsene**

shutterstock.com

Audiologisk reisebrev fra Malawi

Siden februar 2016 har undertegnede og min kollega, Connie Larsen, jobbet som audiografer for HLF ved Montfort Special Needs Education College i Blantyre, Malawi.

02.02.2017 - ODD MAGNE RISAN BLANTYRE, MALAWI

Noen audiografer hjemme i Norge vil nok påstå at hverdagen som audiograf kan være nokså variert og spennende, med hyggelige og mindre hyggelige pasienter og kollegaer som «krydrer» hver dag hvor enn man måtte jobbe som audiograf. Jeg vil gjerne påstå at vår hverdag her i Malawi også er nokså spesiell, og ikke minst, godt «krydret». I tillegg vil jeg også si at vår arbeidshverdag her i Malawi kanskje er litt mer annerledes enn den hjemme i Norge - i mangel på en bedre beskrivelse.

Hørselshemmedes Landsforbund/Montfort SNE College

Vi jobber som nevnt som audiografer for HLF, men vår arbeidsplass er Montfort SNE College i byen Blantyre. Her har vi arbeidsoppgaver som kanskje varierer og skiller seg litt ut fra de arbeidsoppgavene man vanligvis forventer at en audiograf skal utføre. Vi har tre hovedoppgaver:

- Jobbe på klinikk
- Undervise lærere og studenter
- Jobbe ute i felt

Montfort Audiology Clinic

Dette er en klinikk som er tilknyttet Montfort SNE College og Maryview School for the Deaf, hvor døve førskole- og barneskoleelever går sin skolegang. Klinikken ble hovedsakelig opprettet for å gi oppfølging til de døve barna, men har i senere tid blitt gjort tilgjengelig for alle andre pasienter også.

Vi har veldig begrenset med både utstyr og hjelpemidler, og vi har kun otoskop og et par audiometer å støtte oss på. Dermed er det også begrenset med hjelp vi kan gi til de pasientene som kommer innom klinikken. Vi bedriver derfor hovedsakelig audiologisk «førstehjelp» hvor vi utreder, konsulterer og behandler så godt det lar seg gjøre før vi eventuelt referer videre til våre kollegaer ved den splitter nye klinikken i Blantyre sentrum hvor de kan kjøre full utredning, behandling og eventuell tilpassing av høreapparat. Dette er én av to offentlige hørselsklinikker i Malawi, hvor den andre ligger i hovedstaden Lilongwe.

Undervisning

Ett av våre hovedmål her i Malawi er å spre kunnskap om audiologi og hørsel. Derfor er undervisning av lærere og lærerstudenter en av våre viktigste oppgaver. Montfort SNE College videreutdanner lærere til å kunne jobbe som lærere for elever med spesielle behov, blant annet elever med nedsatt hørsel. Vi har undervist noen av disse studentene for å gi de en bredere kunnskap om elevene de selv skal undervise. I tillegg har vi hatt tett samarbeid og oppfølging av lærere som allerede er ferdig utdannet og som jobber på døveskoler.

Feltarbeid

HLF og Montfort SNE College har gått sammen med MACOHA (Malawian Council for the Handicapped) for å

drive hørselsscreening av barneskoleelever i distriktene rundt Blantyre by. I dette prosjektet reiser vi rundt for å identifisere barn med nedsatt hørsel eller andre audiologiske problemer. Vi ser ofte skoleklasser bestående av godt over hundre elever, og tilfeller der enkelte elever med store hørselstap må gå klasstrinn om igjen gjentatte ganger fordi de ikke får noen som helst form for oppfølging.

Når vi identifiserer barn med problemer blir de registrert for oppfølging ved senere anledning hvor vi kan gi de tilstrekkelig utredning og behandling. I tillegg blir det utført fellesmøter med foreldre, lærere, landsbyhøvdinger og religiøse ledere på de forskjellige skolene hvor opplysning rundt hørsel er i fokus.

Utfordringer

Det er helt tydelig at Malawi er et land hvor det er store behov for økt kunnskap rundt hørsel. Vi ser ofte at mangel på kunnskap hindrer tidlig intervensjon blant barn og unge, og vi ser også mange tilfeller av barn med nedsatt hørsel hvor problemet enkelt kunne vært unngått. Det er også en utfordring at dette er et land hvor sult, matmangel og feilernæring er et stort problem, som gjør at mange andre «trivielle» problemer, som for eksempel hørsel kommer i andre rekke. Det er helt sikkert at den manglende kunnskapen

Personell fra Hørselshemmedes Landsforbund, Montfort SNE College, MACOHA og Queen Elizabeth Central Hospital ute på oppfølgingsvisitt for å utrede og behandle

Mye av utstyret vi har tilgjengelig er utdatert og/eller forfallent

og landets manglende ressurser til å bedre problemet går ut over hele samfunn, i tillegg til enkeltpersoner. Man kan konkludere med at manglende kunnskap, evne, ressurser og utstyr er de største utfordringene når det gjelder hørsel i Malawi. Nokså omfattende med andre ord.

Dette er et prosjekt som har pågått siden 2013, og Connie og jeg har vært det fjerde paret som har jobbet her. Etter oss gjenstår det fortsatt to år av kontrakten, som betyr at det vil være to kull med audiografer som vil videreføre prosjektet etter at vi har dratt. Veldig snart er Connie og min tid her i Malawi over for denne gang, og vi står klar til å overlevere stafettspinnen til Marte Klakken og Guro Mollan som skal følge i våre fotspor på samme måte som vi gjorde med Mari Schmedling og Ida Steen Sandberg som var her før oss. Jeg ønsker Marte og Guro velkommen til Malawi og lykke til.

Odd Magne Risan otoskoperer ute i felt

Connie Larsen tester hørsel på skolebarn ute i felt

Smart Hearing

ReSound GN

ReSound LiNX2™

Fremtidens hørselsystem

Med ReSound 2,4 GHz trådløse hørselsløsning er brukeren forberedt for fremtiden. Med våre apper styres høreapparatene fra iPhone eller Android smarttelefon (les hvilke mobiltelefoner som er kompatible på våre websider). ReSound LiNX2 høreapparater har også mulighet for telespole.

Les mer på www.resound.com

ReSound trådløse tilbehør; Micro Mic, Multi Mic, TV-streamer 2, Fjernkontroll 2, PhoneClip 2

Setninger du sjeldent hører fra en audioograf:

- 1: «Du trenger ikke rope, det er ikke jeg som er døv»
2. «Vi skal ikke bare ta et par høreprøver til, for å være heeeelt sikker»
3. «Tinnitus? Ehhh, nei det du nesten ta med fastlegen..»
4. «Oj, er hele dette svære kontoret mitt?»
5. «Om jeg kan ringe en saksbehandler på NAV? Ja, med glede...»
6. «La oss ta rens av høreapparat etterpå, jeg vil så gjerne høre mer om hvordan du har det ellers»

Visste du at?

– majoriteten av de som har et hørselstap er under 65 år. (www.hearingaid.com)

– at en katt har 32 muskler i hvert øre – og begge kan dreie uavhengig av hverandre

– i følge guinness rekordbok er Britiske Jill Drake den personen i verden med det høyeste skriket, målt til 129 dBA, noe som kan være praktisk da hun jobber som hjelpelærer.

– Et jordskjelv som når 5,0 på Richter-skalaen flerrer opp bakken, får bygninger til å styrte i grus og skaper et så voldsomt bråk at lydskalaen kommer opp på 235 desibel. Hvis du er så ufattelig uheldig å bli fanget i episenteret, kan den intense støyen og vibrasjonene drepe deg lenge før du blir truffet av en murvegg eller en skorstein. www.illvit.no

– CIA hadde sin egen «torture playlist» Hvor de spilte Heavy metal musikk som Metallica's «Enter Sandman,» Rage Against the Machine's «Killing in the Name Of,» og Deicide's «Fuck Your God,» i flere uker i strekk på 79 decibel for terrormistenkte fanger. www.medicaldaily.com

Ponto 3 – Definisjonen av Power

BrainHearing™

Verdens kraftigste familie av lydprosessorer på abutment-nivå

Oticon Medical introduserer BrainHearing™ for benforankrede høresystemer. BrainHearing™ handler om en fundamental forståelse av hvordan hørselen fungerer og hvordan hjernen tolker lyd.

Den nye Ponto 3 familien støtter hjernens kognitive prosess ved bruk av både direkte lydoverføring og den nye Inium Sense plattformen. Dette gir hørbarhet og signalprosesserings som hjelper hjernen å avkode lyden i omgivelsene, og å fokusere på de viktige detaljene i lydbildet.

Ponto 3 har det høyeste output noensinne fra en abutment-nivå lydprosessor, og har industriens største båndbredde. Med den unike FreeFocus direksjonaliteten, gir Ponto 3 hele 15% bedre taleforståelse i typisk mer enn 70% av tiden.*

Den nye Ponto 3 SuperPower, med tilpasningsområde ned til 65dB HL, tilpasses rett på abutmenten, og krever ikke noe klumpete øre- eller kroppsbåret apparat.

Kontakt din lokale Oticon Medical representant for å lære mer om den nye Ponto 3 familien.

*FreeFocus feature test report (2016), Oticon Medical report no 34425-00

Relasjonskompetanse

Relasjonskompetanse er et begrep som de fleste av oss intuitivt forstår. Temaet angår og berører oss i svært mange situasjoner der vi skal samhandle med andre mennesker; barn, foreldre, ektefeller, studenter, pasienter/brukere, sjef/ledere.

Kompetanse eller ferdighet i disse relasjonene blir viktigere og viktigere, og som forfatteren Jan Spurkeland skriver i forordet: *I et samfunn preget av demokrati og likeverdighet må spesialistholdninger og maktbaser vike for dialog og gjensidig påvirkning. Brukere og mottakere av andres tjenester stiller krav til mellommenneskelig balanse.*

Jan Spurkeland har besøkt oss på tidligere HiST og holdt foredragsserier både for ledere og for personalet. På audiografutdanningen ble dette stoffet erkjent som veldig nyttig og anvendelig i praktisk bruk i alle relasjonene listet opp innledningsvis. Personlig synes jeg dette er svært spennende ettersom det er mange dimensjoner i denne samlede kompetansen der jeg føler jeg er dårlig og som jeg ønsker å utvikle meg på.

Boka er lettlest og praktisk, og ikke minst pedagogisk oppbygd, i oversiktlige kapitler. Læringsmålene er tydelig kommunisert innledningsvis i hvert kapittel: *Etter å ha lest dette kapittelet ... skal du/har du/kan du/vil du*

De 14 kapitlene som boka inneholder utgjør hver av de fjorten deldimensjonene som er bidrag til den totale relasjonskompetansen:

- **Menneskeinteresse:** Beskriver menneskeorientert atferd og evne til å interessere seg for og bli kjent med mennesker.

- **Tillit:** Dette er selve bærebjelken i en relasjon. Dimensjonen sier noe om hvordan tillit bygges i et mellommenneskelig forhold.

- **Dialog, individ:** Dimensjonen beskriver den gode samtals kvaliteter og teknikker samt dialogledelse.

- **Tilbakemelding:** Ferdigheten beskrives ut fra fire delferdigheter.

- **Dialog, gruppe:** Ferdigheten handler om ledelse av gruppesamtaler og ledelse av møter.

- **Relasjonsbygging:** Dimensjonen beskriver aktiv nettverksbygging som lederatferd.

- **Synlighet:** Vektlegger lederens bevissthet omkring egen synlighet.

- **Utvikling:** Dimensjonen beskriver en utviklingsorientert lederstil samt coaching.

- **Kreativitet:** Dette handler om kreativitetsledelse - en innovativ lederstil og evne til å la andre bruke flere sider ved seg selv.

- **Konflikthåndtering:** Dimensjonen omtaler ferdigheter og holdninger i aktiv håndtering av konflikter.

- **Emosjonell modenhet:** Dette handler om empati og emosjonell intelligens.

- **Humor:** Handler om en relasjonell ferdighet som har konsekvenser for ledelse, nærvær, helse og arbeidsmiljø.

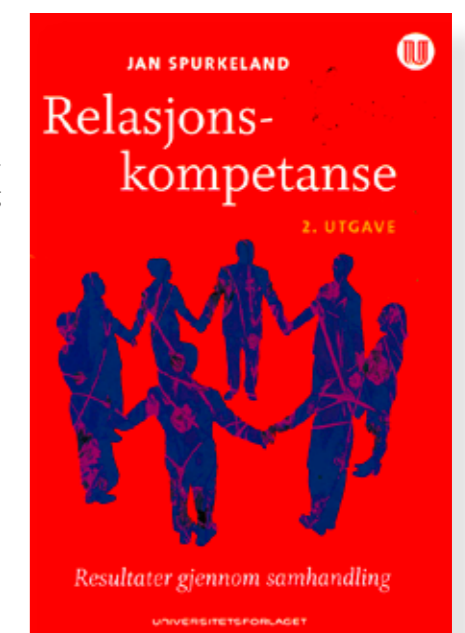
- **Prestasjonshjelp:** Dimensjonen sier noe om evnen til å gjøre andre gode og bygge opp andres selvfølelse og kompetanse.

- **Resultatorientering:** Evne til å skape og levere resultater. Dimensjonen har en kontrollfunksjon for virkningen av de andre.

Relasjonskompetanse er en videreutvikling av *Relasjonsledelse*, som kom ut første gang i 1998 (4. utg. 2013), der han utviklet et eget verktøy for måling av relasjonskompetanse. Dette har han utvidet og forbedret i denne boka.

For audiografer vil boka være nyttig, i møte med både pasienter og kolleger og anbefales på det varmeste. Kapitlene kan leses uavhengig av hverandre.

Arne Vik
Spurkeland J (2012)
Relasjonskompetanse 2. utg.
Oslo – Universitetsforlaget
ISBN 978-82-15-0198-2

«Boka er lettlest og praktisk, og ikke minst pedagogisk oppbygd, i oversiktlige kapitler. Læringsmålene er tydelig kommunisert innledningsvis i hvert kapittel.»

Returadresse:
Inga Reppe Leikvoll
Ullevål Stadion ØNH
Sognsveien 75A, 0855 Oslo

delta®

Ved flytting eller endring av arbeidsplass må dette endres
på www.audiograf.no eller ved www.delta.no.

PHONAK
life is on

oticon
PEOPLE FIRST

WIDEX®

ReSound GN

MEDUS

signia

Life sounds brilliant.

Starkey

Hearing Is Our Concern™

GEWA

- helping people

auditdata

Your Partner in Audiology Solutions

•) AuditBase •) Strato •) Primus •) Otovation